

عوام و خواص

مبتنی بر اندیشه سیاسی امامین انقلاب اسلامی

www.ketab.ir

نویسنده: نسرین اسد بیگی

(مدرس دوره علمیه فوهران)

سرشناسه	: اسدبیگی، نسرين، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: عوام و خواص (مبثنی بر اندیشه سیاسی امامین انقلاب اسلامی) / نسرين اسدبیگی.
مشخصات نشر	: همدان: فراگیران سینا، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۳ ص.
شابک	: ۹۸۷-۶۲۲-۷۸۲۶-۳۷-۱
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۹ - ۱۴۳.
موضوع	: عوام و خواص -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: *Common folk and the elite -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ -- دیدگاه درباره عوام و خواص
موضوع	: Khomeyni, Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- Views on *common folk and the elite
موضوع	: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره عوام و خواص
موضوع	: Khamene'i, Sayyed Ali, Leader of IRI, 1939 - -- Views on *common folk and the elite
موضوع	: خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹ - ۱۳۶۸ -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها -- نقد و تفسیر
موضوع	: Khomeyni, Ruhollah, Leader and Founder of IRI -- *Messages and speeches -- Criticism and interpretation
موضوع	: خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها
موضوع	: Khamenei, Sayyed Ali, Leader of IRI, 1939 Sayyed Ali, Leader of IRI, 1939 ---- Messages and speech
رده بندی کنگره	: BP ۲۲۰
رده بندی دیویی	: ۴۹۷/۴۸۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۸۰۹۷۱۴

عوام و خواص

مبثنی بر اندیشه سیاسی امامین انقلاب اسلامی

نویسنده: نسرين اسدبیگی

ناشر: انتشارات فراگیران سینا

چاپ: سینا

شمارگان: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۲۶-۳۷-۱

قیمت: ۹۵,۰۰۰ تومان

مرکز پخش: همدان، خیابان شریعتی، مقابل کبابیان، کوچه مهر

تلفن: ۰۸۱-۳۲۵۱۴۴۶۱-۳۲۵۱۶۱۴۴-۳۲۵۲۸۴۶۲-۳۲۵۲۸۴۶۲-۳۲۵۱۷۲۵۲-۸۱ دورنگار: ۰۸۱-۳۲۵۱۷۲۵۲

فهرست مطالب

مقدمه نویسنده: ۱۱

فصل اول: مفاهیم و کلیات

درآمد ۱۵

گفتار اول: مفاهیم ۱۵

۱- عوام ۱۵

الف) لغوی ۱۵

ب) اصطلاحی ۱۶

ج) ادبیات سیاسی ۱۶

د) اندیشه امامین انقلاب ۱۶

۱. امام خمینی رحمه الله ۱۶

۲. امام خامنه‌ای (مدظله العالی) ۱۷

۲- خواص ۱۸

الف) لغوی ۱۸

ب) اصطلاحی ۱۹

ج) ادبیات سیاسی ۱۹

۲۰	د) اندیشه امامین انقلاب.....
۲۰	۱. امام خمینی رحمته الله علیه
۲۰	۲. امام خامنه‌ای (مدظله العالی).....
۲۳	۳- انواع خواص.....
۲۳	۳-۱. خواص جبهه حق.....
۲۴	۳-۲. خواص جبهه باطل.....
۲۴	۴- عوام زندگی.....
۲۶	۵- حق.....
۲۶	الف) لغوی.....
۲۶	ب) اصطلاحی.....
۲۶	۶- باطل.....
۲۶	الف) لغوی.....
۲۷	ب) اصطلاحی.....
۲۷	گفتار دوم: کلیات.....
۲۷	۱- ویژگی‌های عوام.....
۲۷	الف) نداشتن قدرت فهم و تحلیل.....
۲۸	ب) کج‌اندیشی.....
۳۰	ج) تقلید.....
۳۱	د) منفعت طلبی.....
۳۲	ه) اهتمام به ارزش‌های مادی.....
۳۳	و) جو زندگی و کثرت‌گرایی.....
۳۴	۲- ویژگی‌های خواص.....
۳۴	۲-۱. ویژگی‌های خواص حق.....
۳۴	الف) تحلیل نگری.....
۳۵	ب) بصیرت.....
۳۷	ج) خدامحوری و تکلیف‌گرایی.....
۳۸	د) ولایت‌پذیری.....
۳۹	ه) حمایت از حق.....
۴۰	۱. موضع در فتنه‌ها.....

۴۰	۲. موضع به هنگام وضوح حق
۴۱	(و) استقامت، شجاعت، شهادت طلبی
۴۴	۲-۲. ویژگی های خواص باطل
۴۴	الف) نفوذ در جبهه حق
۴۵	ب) سیاست بازی
۴۶	ج) ایجاد جنگ روانی
۴۷	د) تفرقه افکنی
۴۷	جمع بندی

فصل دوم: عوام و خواص صدر اسلام

۵۱	درآمد
۵۱	دیدگاه مقام معظم رهبری حفظ الله تعالى
۵۴	گفتار اول: عوام و خواص در عصر پیامبر ﷺ
۵۴	۱- عوام زمان پیامبر ﷺ
۵۵	۲- خواص زمان پیامبر ﷺ
۵۵	الف) خواص ثابت قدم
۵۶	۱. جناب ابوطالب (رضی الله عنه)
۵۷	۲. ابوذر غفاری
۵۹	۳. بلال بن رباح
۵۹	۴. حضرت خدیجه
۶۱	ب) خواص متزلزل
۶۱	۱. ابوبکر
۶۲	۲. عایشه و حفصه
۶۴	گفتار دوم: عوام و خواص در عصر امام علی
۶۴	۱- عوام زمان امام علی
۶۴	۲- خواص زمان امام علی
۶۴	الف) خواص ثابت قدم
۶۵	۱. زید بن صوحان العبدي
۶۵	۲. سهل بن حنیف انصاری
۶۶	۳. مالک اشتر نخعی

٦٧	ب- خواصّ منزّل
٦٧	١. طلحه و زبیر
٧٠	٢. اشعث بن قیس
٧١	گفتار سوم: عوامّ و خواصّ در عصر امام حسن علیّه السلام
٧١	١- عوامّ زمان امام حسن علیّه السلام
٧٢	٢- خواصّ زمان امام حسن علیّه السلام
٧٢	الف- خواصّ ثابت قدم
٧٣	١. قیس بن سعد
٧٤	٢. سعد بن مسعود
٧٥	ب- خواصّ منزّل
٧٥	١. عبدالله بن عباس
٧٧	گفتار چهارم: عوامّ و خواصّ در عصر امام حسین علیّه السلام
٧٧	١- عوامّ زمان امام حسین علیّه السلام
٧٨	٢- خواصّ زمان امام حسین علیّه السلام
٧٩	الف- خواصّ ثابت قدم
٧٩	١. مسلم بن عقیل
٨٢	٢. حرّ بن یزید ریاحی
٨٣	ب- خواصّ منزّل
٨٣	١. شریح قاضی
٨٥	٢. عمر بن سعد
٨٥	٣. احتف بن قیس
٨٦	جمع بندی

فصل سوم: وظایف عوامّ و خواصّ حقّ

٩١	درآمد
٩١	گفتار اول: وظایف عوامّ
٩١	١- پرهیز از اظهار نظرهای جاهلانه
٩١	٢- آموختن و کوشش برای خارج شدن از گروه عوامّ

۹۲	۳- تبعیت از حق و عالمان عامل
۹۳	گفتار دوم: وظایف خواص حق
۹۳	۱- عمل به علم
۹۳	۲- تعلیم عوام
۹۴	۳- بدعت ستیزی
۹۵	۴- هراس نداشتن از سرزنش دیگران
۹۶	۵- امر به معروف و نهی از منکر
۹۷	۶- اعلام بی‌زاری از منحرفان
۹۸	۷- هجرت
۹۹	۸- تصمیم‌گیری به موقع
۱۰۰	الف) چگونگی تشخیص وظیفه در وقت لازم
۱۰۰	۱. اطلاعات و آگاهی
۱۰۱	۲. تحلیل
۱۰۱	۳. نقل
۱۰۲	ب) چگونگی تصمیم‌گیری در وقت لازم
۱۰۲	۱. بالا بردن افق فکری
۱۰۳	۲. اخلاص
۱۰۳	۳. مقدمه‌سازی
۱۰۴	۴. مشورت
۱۰۴	۹- بیان حقایق در مواقع لزوم
۱۰۵	۱۰- اقدام به موقع
۱۰۷	جمع‌بندی

فصل چهارم: آسیب‌شناسی عوام و خواص حق

۱۱۱	درآمد
۱۱۱	گفتار اول: آسیب‌شناسی عوام
۱۱۱	۱- سطحی‌اندیشیدن
۱۱۱	۲- واپس‌گرایی
۱۱۳	۳- سکوت و سکون
۱۱۳	۴- سلب یاری خداوند و ولایت الهی

مقدمه نویسنده

زندگی انسان‌ها هر چند در هر یک از مقاطع تاریخی شکل منحصر به فرد خود را دارد، اما دارای ترکیب همانند و مشابهی است؛ اگر بخواهیم به تقسیم بندی مردم در هر مقطع بپردازیم، همواره به دو گروه مردم عادی و مردم برگزیده برخورد می‌کنیم که تمام حوادث و پدیده‌ها از فعل و انفعالات این دو گروه نشأت می‌گیرد این دو گروه که در اصطلاح جامعه‌شناختی «عوام» و «خواص» نام دارند، موضوع کتاب حاضر را تشکیل می‌دهند.

منظور از «عوام»، همان مردم عادی جامعه هستند که فاقد قدرت تجزیه و تحلیل مسئله‌اند و عموماً از تفکر و اندیشه بهره‌چندانی نمی‌برند؛ همواره دنباله‌رو، مقلدند و کثرت‌گرا هستند یعنی در هر طرف که تعداد زیادتری از افراد باشند به همان طرف تغییر جهت می‌دهند. و «خواص»، افراد منتخب درهرجامعه هستند که دارای بصیرت می‌باشند و از قوه تعقل و تفکر خود بهره‌ها می‌برند؛ خلاق پدیده‌ها و راهبران گروه می‌باشند؛ بسیار هوشیارانه تصمیم‌گیری و اقدام می‌کنند. خواص بر اساس مسیری که در آن گام برمی‌دارند به دودسته خواص طرفدار حق و خواص طرفدار باطل تقسیم می‌شوند خواص طرفدار حق نیز بر دودسته‌اند؛ دسته‌ای که همواره درراه حق ثابت‌قدم هستند و دسته‌ای که در برابر دنیا و ظواهرش دچار لغزش گشته و متاع‌های ناچیز دنیا را بر دین ترجیح داده‌اند.

اهمیت تألیف کتاب حاضر آن است که قلمرو آن محدود به هیچ مقطع زمانی و یا مکانی خاصی نیست و در سیر طبیعی تاریخ همواره این دو گروه مصداق خارجی دارند، ازاین‌رو بررسی وظایف، آسیب‌شناسی، بیان مصادیق و عملکرد آن‌ها جهت عبرت گرفتن و بصیرت‌افزایی ضروری به نظر می‌رسد.

اصطلاح «عوام و خواص» اولین بار در سال ۶۷ توسط امام خمینی رحمه‌الله مطرح گردید و پس‌از آن در سال ۱۳۷۵ مورد تأکید مقام معظم رهبری (حفظ الله تعالی) قرار گرفت و به دنبال آن کارهای پژوهشی محدودی انجام شد.

از این رو نوآوری کتاب حاضر آن است که با تکیه بر فرمایشات حضرت امام خمینی رحمه‌الله و تأکیدات مقام معظم رهبری (حفظ الله تعالی) در راستای بررسی مسئله عوام و خواص و ایفای نقش آن‌ها در جامعه انجام گرفته است. در حقیقت مسأله اصلی کتاب پیش رو این است که عوام

و خواص به چه کسانی گفته می‌شود و عملکرد آن‌ها چگونه در پیشرفت یا انحراف جامعه مؤثر است؟

هدف این کتاب تبیین ویژگی‌ها، وظایف، آسیب‌شناسی و مصادیق تاریخی عوام و خواص از صدر اسلام تا زمان امام حسن (علیه السلام) است.

تبیین موضوع حاضر دارای دوفائده مهم است: نخست فهم صحیح از موقعیت و جایگاه هر فرد در جامعه و تلاش برای تشخیص وظایف و عملکرد به آن‌ها؛ و دومین فایده آن متنبه ساختن تمام افراد جامعه مخصوصاً خواص طرفدار حق نسبت به موانع فرا روی آن‌هاست که کمترین لغزش یا حتی سستی در تصمیمات سرنوشت‌ساز آثار مخربی را به دنبال خواهد داشت.

محتوای این کتاب از چهار فصل تشکیل شده است: درفصل اول به مفهوم شناسی و بیان ویژگی‌های عوام، خواص حق و خواص باطل پرداخته شده است؛ درفصل دوم نمونه‌های تاریخی این دو گروه از صدر اسلام تا زمان امام حسن (علیه السلام) نقش آنان در ارتقاء یا انحراف جامعه اسلامی بیان گردیده است؛ درفصل سوم با توجه به جایگاه این دو گروه در جامعه، وظایف عوام و خواص حق اشاره شده است؛ درفصل چهارم به آسیب‌شناسی عوام و خواص حق پرداخته شده است.

بر خود لازم می‌دانم از زحمات و حمایت‌های بی‌نظیر خانواده‌ام صمیمانه قدردانی نمایم؛ از خدای متعال عزت و سربلندی‌شان را در دنیا و آخرت خواهم.

اثر حاضر تحفه درویشی است به خدمت امامین انقلاب اسلامی، به روح پاک شهیدای مدافع حرم بخصوص شهید بین‌المللی مقاومت سردار دل‌ها حاج قاسم سلیمانی (علیه السلام) امید است مرضی رضای حق تعالی واقع گردد.

خدا یا توفیق خدمتی سرشار از شور و نشاط، همراه و همسو با علم و دانش و پژوهش توأم با عمل جهت رشد و شکوفایی معارف عمیق اسلامی بر ما عنایت بفرما.

مدرس و پژوهشگر مرکز پژوهشی حوزه علمیه خواهران استان همدان

نسرتین اسد بیگی

آبان ماه ۱۴۰۰